

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnost se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 1.

V Ptiju v nedeljo dne 5. januarja 1913.

XIV. letnik.

V novo leto!

Prazniki so torej minuli, novo leto nas pozdravlja in nove skrbi ter novo delo prihaja z njim. V političnem oziru spremeno je lansko leto na nepričakovani način evropsko lice. Turčija, ki je igrala skozi več kot 300 let važno vlogo v Evropi, pred katero se je v gotovih časih vsa Evropa tresla, katere vojne čete so celo večkrat pred cesarskim Dunajem stale, ta Turčija sedaj umira. Izigrala je svojo vlogo, in kakor pradavno poslojje zruši se zdaj v razvaline . . . Na njeno mesto stopijo mladi balkanski narodi, ki imajo sicer še vse kulturne otročje bolezni na sebi, ki pa ne gugejo vendar stremljene, vstvariti nova velika jugoslovanska državna trupla. In to pomeni zopet za habsburško monarhijo veliko nevernost. Tako je preteklo leto prineslo naši domovini ogromno škode, pri čemur niti ne omenimo velikanske gospodarske polome, ki so posledice balkanskih dogodkov. Ob začetku novega leta je položaj še tako napet in nevaren, temni oblaki vise na obzoru, proti kateremu so se dvigali glasovi božičnih zvonov . . . Zamud je donel njih mili glas, — preglastno je gromelo bojevno streljanje! — V novo leto bitimo zdaj in pogumno, kot cesarju zvesti Avstriji, gremo naprej, kot Štajerci in Korošci. Upamo, da leto 1913 ne bode leto nesreče, da nam prinese naprek, stalni mir. Ali ako bi morali plug s sabljo zamenjati, storili budemmo tudi to; kajti avstrijska zemlja je vredna naše srčne krvi . . .

Slovenski „patrioti.“

Brezobzirno razkrinkanje protivavstrijskega mišljenja naših klerikalnih in liberalnih prvaških nasprotnikov zadelo jih je v živo. Kaj jim pomaga vse osebno, polbinsko psovanje? S psovskami se nikdar ne dokaže pravice in tudi ne zakrije krivice. Javnost je danes že sodila čez slovensko-narodno politiko in tudi slovensko ljudstvo samo je pričelo to nesrečno politiko izpoznavati. Ob začetku novega leta naj naši nasprotniki napravijo svojo politično bilanco in gotovo bodejo sami presenečeni od cilja, do katerega jih je dovedla njih slepa vseslovenska strast.

Zakaj očitamo prvaški klerikalni kakor narodnjakarski politiki, da je protivavstrijska in deloma naravnost veleizdajska?

Nastejmo le par zgledov in dokazov!

A vstrija ozirca v lada, ki v tem slučaju izvršuje voljo cesarja samega, je z ozirom na balkanske dogodke vse storila, da se obrani vesoljni mir, je z naravnost neverjetno potrežljivostjo prezrla vsa nesramna izzivanja prtiljke dežele srbskih krajljmorilcev. Ali izjavila tudi jasno in glasno,

njene zahteve izredno pohlevne. Slovenski klerikalni kakor narodnjaški listi pa so takoj pričeli ojstri boj proti tej malavstrijski zahtevi. Pričeli so Avstrijaravnost groziti, pričeli so širiti med ljudstvom protidržavno gonjo. Mislili so pač, da bodejo ruski kozaki Avstrijo prestrašili ali celo razbili in da se bode na razvalinah ustanovila nova „jugoslovanska“ država . . . Seveda so se prvaki hudo varali. Turčija še ni iz Evrope vržena, Rusija ima doma in ob kitajski meji velike skrbi. In Avstrija stoji miroljubna, vendar pa oprta na svoj meč poleg zvestov svojih zaveznikov . . . Zdaj, ko čuti vsakdo, da se panslavistične sanje še ne bodejo tako kmalu urenšile, so prvaki svoje napako izpoznali. Kakor alkoholik v pijanosti izbleknili so v pijarem ravnatelju v Balkan svoje pravo srce. In zdaj se zaman kesačo nad svojo nerodnostjo . . .

Slovenski časopisi so tiskani in črno na belem dokazujojo protivavstrijsko mišljenje prvakov. Govori slovenskih vodij so bili slišani in nikdo jih še ni pozabil; vkljub vsem lepim frazam so tudi ti govori protivavstrijskega značaja. Vsa slovenska klerikalna in narodna politika je en sam veliki dokaz, da jadrajo ti gospodje v veleizdajalsko morje!

Zakaj se tedaj vznemirajo, ako imenujemo otroka pri pravem imenu? Kdor je za Srbijo, ne more biti obenem za Avstrijo! To je mends jasno. Zato pa pravimo na vso nasprotiško psovanje edino tole: v preteklem letu so prvaki obeh strank dokazali, da za svoje balkanske cilje radovoljno predajo in izdajo avstrijsko domovino. Ljudstvo pa jih bode sodilo!

1913.

Prah je vse — —

Poglej nazaj!

Solz premnogo, malo sreče,
iskra solnca, — grobne sveče,
leto pèkel, — hip le raj!

Srečo ti

naprej želim!

Kdor resnici se podaja
temu solnce vedno vzhaja!
Novo leto, — govorim . . .

Prerok sem:

Za novi boj

in za nove sreče jasne
in za nove zmage krasne . . .

Novo leto, tvoj sem, tvoj!

da noče svoje gospodarske ter politične bodočnosti samapakazati, da ne pusti, da bi Srbi avstro-oigrskemu orlu peruti postrigli. Vsled tega je Avstrija in z njo tudi Nemčija ter Italija odločno povendarila, da Srbija ne sme vzeti Alpinske in ne sme dobiti vojnega pristana v Jadranskem morju. To je jedro vseh vprašanj. Na to stališče pa so se v splošnem postavile tudi vse ostale velevlasti. Vsakdo mora priznati, da je igrala naša monarhija naravnost pohlevno vlogo in da so tudi

V nedeljo dne 5. januarja 1913 zvečer se vrši v vseh prostorih „Vereins-hausa“ v Ptiju običajna

gasilska veselica s tombolo, koncertom, petjem, prosto zabavo in plesom.

To je največja in najlepša veselica v Ptiju. Vstopnina 60 vinarjev.

Tombola ima krasne dobitke. Čisti dobiček je določen v namene prostovoljne požarne brambe v Ptiju. Pridimo vsi!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.